

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu – Centrum Badań im. Edyty Stein
Katedra Nauk Społecznych i Humanistycznych Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu
Uniwersytecki Szpital Kliniczny w Poznaniu

zapraszają
do udziału w konferencji

Fenomen snu

Poznań, 7-8.12.2023

Wydział Antropologii i Kulturoznawstwa UAM

*A sen? Ach ten świat cichy, głuchy, tajemniczy
Życie duszy, czyż nie jest warte badań ludzi!*

Adam Mickiewicz, *Dziady*, cz. III

Sen jest niezbędny dla regeneracji i przywrócenia sprawności organizmu. Pozwala oszczędzać ograniczone zasoby energii, uchronić nasze ciała przed wczesnym zużyciem, stanowi antidotum na stres. Zgoła inny jego aspekt ukazują nam marzenia senne, które chętnie opowiadamy, a przeżycia z nimi związane fascynują nas, bądź niekiedy przerażają. Ta dwojaka natura snu, w niektórych językach uchwycona za pomocą dwóch różnych określeń (ang. *sleep / dream*, fr. *le sommeil / le rêve*), czyni go interdyscyplinarnym przedmiotem badań, zdolnym do przekraczania granic między naukami ścisłymi a humanistyką.

Dlatego też w ramach kolejnej konferencji naukowej organizowanej przez Centrum Badań im. Edyty Stein we współpracy z Katedrą Nauk Społecznych i Humanistycznych Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu i Uniwersyteckim Szpitalem Klinicznym - pod hasłem - „między humanistyką a medycyną” chcemy Państwa zaprosić do wspólnej refleksji nad *fenomenem snu*.

Sen jest obiektem zainteresowania wielu gałęzi medycyny (neurologii, psychiatrii, pulmonologii, laryngologii, kardiologii), ale też psychologii oraz dyscyplin humanistycznych

– literaturoznawstwa, kulturoznawstwa, historii, historii sztuki czy teologii. Wynika to z faktu, że refleksji medycznej nad snem towarzyszyła zawsze otoczka filozoficzna, a badania empiryczne nad nim rozwijały się równoległe do przekonań o jego magicznej, proroczej bądź heurystycznej mocy, w ramach których sen uznawano za szczególnego rodzaju komunikat. Sen był też tematem wielu dzieł artystycznych (literackich, malarskich, filmowych), a estetyka oniryczna stanowi rozpoznawalną konwencję artystyczną.

Od starożytności zastanawiano się, czy istnieje klucz, który otwiera świat snów i ich rzeczywistość. Zwykle pojawiali się też ludzie, którzy pretendowali do roli interpretatorów snów – zarówno wszelkiej maści specjaliści od wiedzy tajemnej, ezoterycznej, jak i uznani filozofowie (np. Arystoteles, *De insomniis*, *De divinatione per somnum*). Przełomem w zakresie hermeneutyki snu było opublikowanie w 1899 roku pracy Zygmunta Freuda *Objaśnianie marzeń sennych*. Austriacki psychiatra uznał, że poprzez marzenia senne przemawiają do nas treści nieświadome, i powiązał sny z pragnieniem i sferą libidinalną jednostki. Po ponad stu latach o snach prowadzi się studia o wiele bardziej wnikliwe na podstawie badań empirycznych z zakresu medycyny i psychologii snu, w ramach których wyróżnia się odrębne psychosomatyczne aktywności w różnych jego fazach. Wydaje się, że im większy autorytet w interpretacji snu zdobywają nauki przyrodnicze, tym ich ocena jest pewniejsza, jednakże, mimo iż coraz lepiej rozumiemy jego mechanizmy, to sen nie przestaje nas fascynować swoją tajemniczą, czasami groźną, a czasami przyjazną mocą.

W ramach multidyscyplinarnej refleksji nad fenomenem snu proponujemy następujące szczegółowe pola tematyczne:

- sen w badaniach z obszaru nauk medycznych i psychologicznych;
- znaczenie snu dla funkcjonowania człowieka (w perspektywie fizjologicznej, ale też społecznej, ekonomicznej etc.);
- hermeneutyki snu (filozoficzna, psychoanalityczna, ludowa etc.);
- artystyczne przedstawienia snu i marzeń sennych;
- słynne sny w dziejach ludzkości, przekazach religijnych i dziełach artystycznych.

Zachęcamy Państwa do udziału w konferencji i prosimy o nadsyłanie abstraktów z podaniem tytułu oraz streszczenia planowanego wystąpienia (długość do 900 znaków), stopnia naukowego i afiliacji wraz z adresem mailowym **do dnia 15 października 2023** roku na adres cbes@amu.edu.pl z dopiskiem „Fenomen snu”.

Przewidujemy opłatę konferencyjną w wysokości 240 zł. (doktoranci) oraz 380 zł. (pozostali referenci). Pokryje ona koszty organizacyjne, wyżywienie oraz koszty publikacji tekstów, które pomyślnie przejdą procedurę recenzowania. Wszelkich dodatkowych informacji mogą Państwo spodziewać się w szczegółowym informatorze konferencyjnym, w którym wskażemy także dane konta konferencyjnego do przelewu. Roześliśmy go zaraz po akceptacji referatów. O ostatecznym dopuszczeniu do wystąpienia konferencyjnego zadecyduje wpłata na konto organizatorów konferencji, którą należy uiścić w nieprzekraczalnym terminie **do dnia 10 listopada 2023.**

Zastrzegamy, że w związku z pandemią koronawirusa to okoliczności zadecydują, czy konferencja odbędzie się w formie tradycyjnej czy online – będziemy informować o ewentualnych zmianach organizacyjnych, gdy czas sesji będzie się zbliżał.

W imieniu organizatorów

Kierownik Katedry Nauk Społecznych i Humanistycznych Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu

dr hab. Ewa Baum, prof. UMP

Naczelnny Lekarz Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego w Poznaniu

dr hab. med. Szczepan Cofta

Dyrektor Centrum Badań im. Edyty Stein Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

prof. dr hab. Anna Grzegorzczak